

Probă scrisă pentru transfer la disciplina Istorie

Clasa a X-a

Sesiunea septembrie 2026

Timpul de lucru este de 90 de minute

Se acordă 10 puncte din oficiu

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Hegemonia trece în curând la dinastia regală întemeiată de Ur-Nammu la Ur. Epoca acestor regi a fost calificată drept «renaștere sumeriană» - după perioada Akkad, care impusese dialectul său semitic, limba sumeriană redevine limba folosită în administrație. [...] De asemenea, limba sumeriană fusese adoptată de semiții din Mesopotamia ca limbă folosită în domeniul religiei [...]. Dar acesta nu este decât triumful momentan al unei aristocrații. Întrucât în cursul acestei perioade Ur III nu sunt prejudecăți rasiale, poporul sumerian își încheie dispariția, înecat de aflutul de semiți, care-l asimilează. Nu se cunoaște bine istoria acestei dinastii și întinderea stăpânirii sale [...]. Regii ei poartă războaie în special în est, pentru a controla drumurile comerciale și a preveni incursiunile muntenilor, și reușesc să stăpânească peste Susa și o parte dintre elamiții din munți. [...] Ca și regele din Akkad, suveranul din Ur se intitulează rege al celor Patru Regiuni [...]. Ca și zeii, el întruhidează justiția; și Ur-Nammu publică cel mai vechi cod cunoscut în Mesopotamia.” (Larousse, Istorie universală)

B. „Căderea dinastiei a III-a din Ur (2025 î.Hr.) este urmată de o fărâmițare politică, în creștere timp de două secole, fiecare nou trib amorit venit din deșert ocupând o parte a țării, fiecare oraș formând curând un mic regat pentru aventurierii de orice neam (sumerieni, akkadieni, elamiți și mai ales amoriti). Nemulțumindu-se să se afirme ca rege și chiar ca zeu, războinicul ajuns rege face cuceriri în toată Mesopotamia; astfel iau naștere stăpâniri pe cât de fragile, pe atât de întinse, care nu merită să intre în istorie. Trebuie reținută doar noua importanță a diplomației; fiecare rege întreține în toate capitalele mesopotamiene, până și în Siria, ambasadori, care profită de imunitatea lor pentru a spiona fără rușine. [...] Faptul cel mai important îl constituie deci declinul vechii țări a Sumerului; în această regiune, excesul de irigare a provocat, pe termen lung, creșterea nivelului pânzei freatice, iar sarea conținută în aceasta începe să invadeze solurile al căror randament scade. Sumerul suferă și de pe urma reculului activității comerciale: cauză sau efect al declinului vechii regiuni mesopotamiene, începând cu secolul al XIX-lea î.Hr. se constată dispariția lentă a comerțului internațional din Golful Persic.” (Larousse, Istorie universală)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa A, două caracteristici ale limbii sumeriene. 10 puncte (2x5 p)
2. Menționați, din sursa B, două cauze ale decăderii civilizației sumerienilor. 10 puncte (2x5 p)
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 10 puncte

4. Menționați două fapte istorice desfășurate în plan politic, în cadrul monarhiei egiptene din Antichitate. 10 puncte (2x5p)
5. Prezentați două acțiuni militare la care participă Atena în secolul al V-lea î.Hr. 20 puncte (2x10p)
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant afirmația conform căreia în Imperiul Roman, în secolul al IV-lea, intervin modificări în domeniul religios. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) 10 puncte
7. Menționați două acțiuni militare la care participă românii în perioada secolelor XIV-XVI și câte o caracteristică a acestora. 20 puncte (4x5p).

Succes!

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Probă scrisă la disciplina Istorie

Clasa a X a

Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor

Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

1. 10 puncte:

- Câte 5 puncte pentru menționarea din sursa A a oricăror două caracteristici ale limbii sumeriene. $2 \times 5 \text{ p} = 10 \text{ puncte}$

Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau enunț).

2. 10 puncte:

- Câte 5 puncte pentru menționarea din sursa B a oricăror două cauze ale decăderii civilizației sumerienilor. $2 \times 5 \text{ p} = 10 \text{ puncte}$

Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau enunț).

3. 10 puncte: pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect)

4. 10 puncte:

- Câte 5 puncte pentru menționarea a oricăror două fapte istorice desfășurate în plan politic, în cadrul monarhiei egiptene din Antichitate. $2 \times 5 \text{ p} = 10 \text{ puncte}$

5. 20 puncte:

- Câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două acțiuni militare la care participă Atena în secolul al V-lea î.Hr. $2 \times 3 \text{ p} = 6 \text{ puncte}$
- Câte 7 puncte pentru prezentarea fiecărei acțiuni militare menționate- o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la acțiunea militară $2 \times 7 \text{ p} = 14 \text{ puncte}$

6. 10 puncte pentru: argumentarea afirmației date- prezentarea oricărui fapt istoric relevant prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (deoarece, pentru că, etc.) și concluzia (așadar, astfel, etc.).

7. 20 puncte:

- Câte 5 puncte pentru menționarea oricăror două acțiuni militare la care participă românii în perioada secolelor al XIV- XVI. $2 \times 5 \text{ p} = 10 \text{ puncte}$
- Câte 5 puncte pentru menționarea oricărei caracteristici a acțiunii militare. $2 \times 5 \text{ p} = 10 \text{ puncte}$.